

UZASADNIENIE

Ł. Z. i M. Z. zostali oskarżeni o to, że w dniu 22 maja 2013 roku około godz. 19:15 na szlaku kolejowym linii (...) I. – S. w km (...). D., woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami dokonali kradzieży mienia w ten sposób, że używając palnika gazowego ocieśli sześć elementów metalowych kozła oporowego, które zabrali w celu przywłaszczenia, a następnie podczas próby zatrzymania przez funkcjonariuszy SOK na miejscu zdarzenia podjęli próbę ucieczki pojazdem marki O. (...) o nr rej. (...) wraz ze skradzionym mieniem, porzucając zarówno w/w pojazd oraz skradzione mienie w miejscowości I. za posesją nr (...), czym spowodowali straty o łącznej wartości 6.500 zł. Na szkodę (...)

tj. o czyn z art. 278§1 kk .

Sąd Rejonowy w Opocznie wyrokiem z dnia 22 czerwca 2015 roku w sprawie II K 689/13 uznał oskarżonych Ł. Z. i M. Z. za winnych popełnienia zarzucanego im czynu, wyczerpującego dyspozycję art. 278§1 kk i za to na podstawie art. 278§1 kk i art. 33§2 kk wymierzył im kary po 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary grzywny po 100 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych. Na podstawie art. 69§1 i 2 kk, art. 70§1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił wykonanie wymierzonych oskarżonym kar pozbawienia wolności na okres próby 3 lat.

Na podstawie art. 46§2 kk orzekła od każdego z oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego (...) nawiązkę w kwocie 1500 złotych.

Na podstawie art. 44§2 kk orzekł przepadek przez zniszczenie dowodów rzeczowych, szczegółowo opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr (...) pod pozycją 3 – 9 na k. 131 akt sprawy.

Na podstawie art. 230§1 kpk zwrócił oskarżonemu Ł. Z. dowody rzeczowe, szczegółowo opisane w wykazie dowodów rzeczowych nr (...) pod poz. 1,2 na k. 121 akt sprawy.

Wymierzył każdemu z oskarżonych opłatę w kwocie po 500 złotych oraz zasądził od każdego z nich kwoty po 90 zł. Tytułem kosztów postępowania w sprawie.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości obrońca oskarżonych Ł. Z. i M. Z. oraz Prokurator rejonowy w Opocznie w części dotyczącej wymierzenia środka karnego na niekorzyść obu oskarżonych.

Apelacja Prokuratora Rejonowego w Opocznie wywiedziona z podstawy art. 438§1 kpk zarzuca zaskarżonemu wyrokowi obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 46§1 kk poprzez jego niezastosowanie i nie orzeczenie od oskarżonych obowiązku naprawienia szkody w wysokości 6500 złotych i obrazę art. 46§2 kk poprzez jego zastosowanie, w sytuacji gdy brak było przesłanek do orzeczenia nawiązki zamiast obowiązku naprawienia szkody.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonych solidarnie na podstawie art. 46§1 kk obowiązku naprawienia szkody na rzecz (...) w kwocie 6500 złotych, a w pozostałym zakresie o utrzymanie w mocy wyroku.

Apelacja obrońcy z wyboru oskarżonych M. Z. i Ł. Z. wywiedziona z podstawy art. 438 pkt 2 kpk zarzuca zaskarżonemu wyrokowi:

- obrazę przepisów postępowania, które miały wpływ na treść orzeczenia tj. naruszenie art. 370§1 kpk w zw. z art. 171§7 kpk poprzez dopuszczenie do sytuacji, gdzie świadek M. D. (1) podczas składania zeznań czytał je z kartki, podczas gdy zeznania winny być składane w sposób swobodny i spontaniczny, a nie wcześniej przygotowanie i odczytywanie w skutek czego zeznania M. D. (2) nie mogą stanowić dowodu w sprawie;

- obrazę przepisów postępowania, które miałyby wpływ na treść orzeczenia tj. naruszenie art. 167 kpk w zw. z art. 4 kpk oraz art. 170§1 pkt 5 kpk poprzez pierwotne dopuszczenie, a następnie oddalenie wniosku dowodowego w postaci przesłuchania świadka P. S., podczas gdy świadek ten miał zeznać na okoliczność ustalenia alibi oskarżonych oraz uznanie przez sąd, że wniosek ten zmierzał do przedłużenia postępowania wskutek tego, że świadek nie stawał. Podczas gdy na brak stawiennictwa nie mieli wpływu oskarżenia;
- obrazę przepisów postępowania tj. art. 177§2 kpk w zw. z art. 285§1 i 3 kpk poprzez oddalenie dowodu w postaci przesłuchania świadka P. S. w skutek jego niestawiennictwa w sądzie, podczas gdy sąd winien zastosować wobec świadka grzywnę ewentualnie zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie celem złożenia zeznań, które miały istotny wpływ na wynik sprawy;
- obrazę przepisów postępowania tj. art. 410 kpk w zw. z art. 7 kpk poprzez nie odniesienie się w żaden sposób, do zeznań D. Z. (1), I. Z. oraz D. Z. (2).

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Opocznie.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 12 stycznia 2016 roku prokurator popierał skargę apelacyjną Prokuratora Rejonowego w Opocznie oraz wnosił o nieuwzględnienie skargi apelacyjnej obrońcy oskarżonych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje obrońcy z wyboru oskarżonych i Prokuratora Rejonowego w Opocznie są zasadne w takim stopniu, że w wyniku ich uwzględnienia należało uchylić zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonych Ł. Z. i M. Z. i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Opocznie.

Bowiem Sąd I instancji nie przeprowadził wszystkich dowodów pozwalających na sprawdzenie linii obrony oskarżonych Ł. Z. i M. Z. oraz dopuścił się obrazy przepisów prawa procesowego i materialnego przy oddaleniu wniosku dowodowego o przesłuchanie świadka P. S., sporządzeniu uzasadnienia zaskarżonego wyroku i ustaleniu wysokości szkody wyrządzonej przestępstwem przypisanym oskarżonym.

Przy czym sąd odwoławczy ograniczył się tylko do wskazania uchybień, które spowodowały uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Przechodząc do kwestii szczegółowych wskazać należy, że Sąd I instancji na rozprawie głównej w dniu 8 kwietnia 2015 roku uwzględnił wniosek dowody obrońcy oskarżonych o przesłuchanie w charakterze świadka P. S. na okoliczność ustalenia alibi obu oskarżonych (k. 355-verte – 356). Następnie na rozprawie głównej w dniu 14 maja 2015 roku nałożył na świadka P. S. karę pieniężną w wysokości 500 złotych za nieusprawiedliwione niestawiennictwo i pouczył go, że w razie kolejnego nieusprawiedliwionego niestawiennictwa może zostać zatrzymany i przymusowo doprowadzony (k. 360).

Natomiast na rozprawie głównej w dniu 15 czerwca 2015r. – gdy świadek P. S. się nie stawił i brak było zwrotnego poświadczenia odbioru wezwania na termin rozprawy głównej – z obrazy przepisu art. 170§1 pkt 5 kpk oddalił wniosek dowodowy obrońcy oskarżonych o przesłuchanie w charakterze świadka P. S. podnosząc, iż świadek nie stawił się już na poprzedni termin rozprawy oraz uznając, że jego obecne niestawiennictwo, – mimo braku dowodu doręczenia wezwania jest celowym działaniem mającym na celu wyłącznie przedłużanie postępowania, w sytuacji gdy obrona domagając się przesłuchania tegoż świadka nie zadbała o jego stawiennictwo w sądzie (k. 377 – 377 verte). Zatem w zaistniałej sytuacji procesowej brak było podstaw do uznania, że niestawiennictwo świadka P. S. na rozprawie głównej w dniu 15 czerwca 2015 roku, było celowym działaniem mającym na celu przedłużenie postępowania z przyczyn leżących po stronie obrony, która domagając się przesłuchania tegoż świadka nie zadbała o jego stawiennictwo na rozprawie głównej. Bowiem w aktach sprawy nie ma dowodów skazujących na to, że obrona miała wpływ na niestawiennictwo świadka P. S. na rozprawach głównych w dniu 14 maja 2015 roku i 15 czerwca 2015 roku. Natomiast

domaganie się przez obrońcę oskarżonych przesłuchania świadka P. S. na okoliczność sprawdzania ich alibi, wynika jednoznacznie z przysługującego oskarżonym prawa do obrony z art. 6 kpk. Tym bardziej, że Sąd I instancji nie wykorzystał możliwości wskazanych przez obrońcę oskarżonych, o których uprzedził świadka P. S. w postanowieniu z dnia 14 maja 2015 roku o nałożeniu kary pieniężnej (k. 360).

Chodzi tu oczywiście o możliwość zatrzymania świadka P. S. i przymusowego doprowadzenia go na termin rozprawy za pośrednictwem funkcjonariuszy policji. Zatem nie ulega wątpliwości, że oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonych o przesłuchanie w charakterze świadka na rozprawie głównej w dniu 15 czerwca 2015 roku było przedwczesne i zostało dokonane z ewidentnym naruszeniem przepisu art. 170§1 pkt 5 kpk. Tym bardziej, że przepis art. 170§1 pkt 5 kpk nie może być jedyną podstawą oddalenia wniosku dowodowego o przesłuchanie w charakterze świadka osoby, która ma potwierdzić alibi oskarżonych. Przy czyn wskazać należy, że fakt nieprzeprowadzenia wszystkich dowodów pozwalających na sprawdzenie linii obrońcy oskarżonych Ł. Z. i M. Z. oraz analizowana wyżej obraza przepisu art. 170§1 pkt 5 kpk, mogły mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Wreszcie Sąd I instancji – w ślad za aktem oskarżenia – uznał oskarżonych za winnych popełnienia zarzucanego im czynu na szkodę (...) o łącznej wartości 6500 złotych. Natomiast w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku – nadając walor prawdziwości zeznań świadka J. T. – z dystansem podszedł do wskazanej przez nią wartości poniesionej przez pokrzywdzonego szkody. Chodzi to bowiem o wskazaną przez świadka uśrednioną przez producenta cenę nowego kozła oporowego. W konsekwencji uznał, że precyzyjne ustalenie czy odzyskany przez pokrzywdzonego kozioł oporowy - , który został pocięty na elementy – będzie mógł być wykorzystany do odtworzenia sprawnego urządzenia, czy przedstawia jakąś wartość, jeśli tak to jaką, prowadziłyby do znacznego przedłużenia postępowania i na podstawie art. 46§2 kk w punkcie 3 wyroku orzekł od każdego z oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego nawiazki w kwotach po 1500 złotych. Zatem nie ulega wątpliwości, że Sąd I instancji nie przeprowadził wszystkich dowodów pozwalających na precyzyjne ustalenie wysokości szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu czynem przypisanym oskarżonym oraz nie dokonał obniżenia wysokości szkody poniesionej przez (...) o wartość odzyskanych elementów kozła oporowego. Bowiem nie ustalił wartości odzyskanych elementów z pociętego na części kozła oporowego.

Natomiast przyjmując w punkcie 1 wyroku, że szkoda wynosi 6500 złotych, winien zgodnie z wnioskiem pokrzywdzonego na podstawie art. 46§1 kk orzec o obowiązku naprawienia szkody w tej wysokości. Zatem podzielić należy skargę apelacyjną Prokuratora Rejonowego w Opocznie, że Sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisów prawa materialnego w postaci art. 46§2 kk poprzez jego zastosowanie oraz art. 46§1 kk poprzez jego niezastosowanie.

Kończąc podnieść należy, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie odpowiada wymaganiom określonym w art. 424§1 kpk. Zatem w tym zakresie w pełni podzielić należy zarzuty obrazy przepisów prawa procesowego, podniesione w skardze apelacyjnej obrońcy oskarżonych Ł. Z. i M. Z.. Wobec zaistnienia wyżej omówionych uchybień procesowych, uniemożliwiających merytoryczną kontrolę prawidłowości zaskarżonego wyroku i skutkujących w efekcie uchynieniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, ustosunkowanie się do wszystkich podniesionych w skargach apelacyjnych zarzutów, należy uznać za przedwczesne.

Dlatego też powyższe rozważania sądu odwoławczego ograniczone zostały do przedstawienia tylko tych uchybień, które legły u podstaw uchynienia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Jednocześnie należy wyraźnie podkreślić, iż Sąd Okręgowy nie wyraża w przedmiotowym uzasadnieniu swojego stanowiska, pozostawiając tą decyzję Sądowi meriti, który podejmie ją po przesłuchaniu świadka P. S. oraz ustaleniu wysokości szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu.

Rozpoznając sprawę ponownie, Sąd Rejonowy winien przeprowadzić postępowanie dowodowe w sposób pozwalający na wyeliminowanie wszystkich dostrzeżonych uchybień, po uprzednim zapoznaniu się z kwestiami podniesionymi w niniejszym uzasadnieniu oraz rozważyć zarzuty merytoryczne podniesione w skargach apelacyjnych obrońcy oskarżonych i Prokuratora Rejonowego w Opocznie, których ocena jest aktualnie przedwczesna.

Przede wszystkim, Sąd Rejonowy winien baczyć, aby w ewentualnym pisemnym uzasadnieniu wyroku (zawierającym wszystkie elementy określone w art. 424 kpk) został przedstawiony tok rozumowania i jego zgodność z materiałem dowodowym.

Całość zaś zebranego materiału dowodowego Sąd I instancji winien poddać wnikliwej ocenie celem ustalenia, czy oskarżeni dopuścili się zarzucanego im czynu, jaka była wartość szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu przy uwzględnieniu wartości elementów przez niego odzyskanych i powzięciu prawidłowego rozstrzygnięcia według ustawy względniejszej dla oskarżonych.

Z tych wszystkich względów, nie przesadzając rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.